

ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ರಾಮಾನುಜನ್

■ ಗುರುರಾಜ್ ಎಸ್ ದಾವಣಗೆರೆ

ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಾಮಾನುಜನ್ ವಿಶ್ವ ಕಂಡ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗಣಿತಜ್ಞರಲ್ಲೊಬ್ಬರು. ಅವರ ಹುಟ್ಟುಹಬ್ಬವನ್ನು (ಡಿ. 22) 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗಣಿತದಿನ'ವನ್ನಾಗಿ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ಬದುಕಿನ ಕೆಲವು ಘಟನೆಗಳ ನಿರೂಪಣೆಯ ಈ ಬರಹ, ರಾಮಾನುಜನ್‌ರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಭಿನ್ನ ಮಗ್ಗುಲುಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ.

ವಿಶ್ವ ಕಂಡ ಅಪರೂಪದ ಗಣಿತಜ್ಞ - ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಾಮಾನುಜನ್. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಸಮಕಾಲೀನ ಗಣಿತಜ್ಞರಲ್ಲೆಲ್ಲ ವಿಸ್ಮಯ ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿ, ಗಣಿತದ ಅನೇಕ ಹೊಸತುಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿದ ರಾಮಾನುಜನ್ ಬದುಕಿದ್ದು ಕೇವಲ ಮೂವತ್ತೆರಡು ವರ್ಷ. ಕಂಡ ಬದುಕಿನ ಏರಿಳಿತಗಳಿಗೆ, ಮಾಡಿದ ಸಾಧನೆಗಳಿಗೆ ಲೆಕ್ಕವೇ ಇಲ್ಲ.

1903ರಲ್ಲಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್ಯುಲೇಶನ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆ ಹೊಂದಿ, ಸುಬ್ರಮಣಿಯನ್ ಸ್ಮಾರಕ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಪಡೆದ ರಾಮಾನುಜನ್ ಕುಂಭಕೋಣನ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಎಫ್.ಎ.ಗೆ (First Examination in Arts) ಸೇರಿಕೊಂಡರು. ಆರಿಸಿಕೊಂಡ ವಿಷಯಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತ, ಗಣಿತ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಜೀವವಿಜ್ಞಾನ, ರೋಮನ್ ಮತ್ತು ಗ್ರೀಕ್ ಚರಿತ್ರೆಗಳು. ಗಣಿತವನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದ ರಾಮಾನುಜನ್‌ಗೆ ಉಳಿದ ವಿಷಯಗಳೆಂದರೆ ಅಷ್ಟುಕಷ್ಟ. ಜೀವವಿಜ್ಞಾನ ಎಂದರೆ ನಡುಕ ಹುಟ್ಟುತ್ತಿತ್ತು.

ಒಮ್ಮೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಅಂಗವಿಚ್ಛೇದನಾ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕಲಿಸುವ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರದ ಕಪ್ಪೆಗಳನ್ನು ಕೊಯ್ದು, ಅಂಗರಚನೆಯನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಯಲ್ಲಿನೊಮ್ಮೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಗುರುಗಳನ್ನು 'ಸರ್, ಡಿಸೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಲು ನಮಗಿಲ್ಲಾ ಸಮುದ್ರದ ಕಪ್ಪೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿರುವುದು ಯಾಕೆ? ನಾವೆಲ್ಲಾ ಬಾವಿಯ ಕಪ್ಪೆಗಳೇದೆ?' ಎಂದು ಕೇಳಿ ಮನುಷ್ಯನ ಬಗ್ಗೆ ಮಾರ್ಮಿಕ ನುಡಿಯಾಡಿದ್ದರು. ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಜೀರ್ಣಕ್ರಿಯಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರಳ ಪ್ರಶ್ನೆಯೊಂದನ್ನು ಕೇಳಲಾಗಿತ್ತು. ರಾಮಾನುಜನ್ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವೆಂಬಂತೆ ಕೆಲ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಗೀಚಿ, ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ - 'ಸರ್, ಜೀರ್ಣಕ್ರಿಯೆಯ ಪಾಠವೇ ನನಗೆ ಜೀರ್ಣವಾಗಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಕ್ಷಮಿಸಿ' ಎಂದು ಬರೆದು ಮುಗಿಸಿದ್ದರು. ಇಂಥ ಸಾಹಸಗಳಿಂದಾಗಿ ರಾಮಾನುಜನ್‌ಗೆ ಎಫ್.ಎ. ಪಾಸ್ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲೇ ಇಲ್ಲ.

ತಾಳ್ಮೆಯ ಪ್ರತಿರೂಪ

ಮದ್ರಾಸಿನ ಇಕ್ಕಟ್ಟಾದ ಸ್ವಾಮಿಪಿಳ್ಳೆ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಕೋಣೆಯೊಂದನ್ನು ಪಡೆದು ವಾಸವಾಗಿದ್ದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ, ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ಗೆಳೆಯನೊಂದಿಗೆ ರಾಮಾನುಜನ್ ಖಗೋಳ ವಿಜ್ಞಾನದ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಮತ್ತು ಅದ್ಭುತಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತಾಡುತ್ತಾ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಗಂಟೆಗಳು ಕಳೆದರೂ ಮಾತು ಮುಗಿಯಲಿಲ್ಲ. ಮಾತಿನ ಉಪಟಳ ಸಹಿಸದ ಮಹಡಿಮನೆಯ ಹೆಂಗಸೊಬ್ಬಳು ಒಂದು ಬಿಂದಿಗೆ ನೀರನ್ನು ರಾಮಾನುಜನ್ ಮೇಲೆ ಸುರಿದುಬಿಟ್ಟಳು. ಇದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಕೋಪಗೊಳ್ಳದ ರಾಮಾನುಜನ್, ನಗುತ್ತಲೇ 'ವಂದನೆಗಳು ದೇವರೆ, ಗಂಗಾಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದಂತಾಯಿತು. ಇನ್ನೊಂದು ಬಿಂದಿಗೆ ಸುರಿದಿದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಿತವಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು' ಎಂದು ಗೆಳೆಯನೊಂದಿಗೆ ಕೋಣೆಗೆ ಮರಳಿದರು.